

Poznań, dnia września 2020 r.

**IZBA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

3001-IWW1.0921.5.2020.9
UNP 3001-20-090753

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3026 Urząd Skarbowy Poznań – Wilda ul. Dolna Wilda 80B, 61-501 Poznań	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pani Justyna Ratajczyk	
Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
Upoważnienie nr 8/2020 z dnia 18 lutego 2020 r. oraz Upoważnienie nr 19/2020 z dnia 19 marca 2020 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2020.	
Koordynator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe	
Magdalena Stejbach - główny ekspert skarbowy.	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Elżbieta Holewińska – główny ekspert skarbowy
2.	Magdalena Stejbach – główny ekspert skarbowy
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	24 lutego 2020 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	30 kwietnia 2020 r.
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Weryfikacja wykorzystania przez użytkowników WRO-System danych do realizacji celów i zadań statutowych jednostki.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Okres objęty kontrolą	01.01.2019 r. – 31.12.2019 r.
Kontrolowany obszar działalności	
Działalność wspierająca, obszar – wsparcie	
Cel kontroli	
Weryfikacja prawidłowości korzystania z nadanych pracownikowi uprawnień do aplikacji WRO-System za pomocą zapisów aktywności w logach systemu, które obligują użytkownika aplikacji do wskazania celu odczytu (pobrania) danych z podaniem powiązanego numeru sprawy (numeru kontroli, numeru deklaracji, itp.).	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna pomimo uchybień.	
DOKONANE USTALENIA STANU FAKTYCZNEGO	

W celu swobodnego korzystania z danych przekazanych przez podatników w plikach JPK_VAT, Ministerstwo Finansów udostępniło aplikację WRO-System, która obejmuje moduły umożliwiające pełniejsze wykorzystanie danych w ramach realizacji czynności służbowych.

Należy zaznaczyć, że z pragmatyki służbowej organów podatkowych wynika, iż wszelkie dane, w tym pochodzące ze struktur JPK, wykorzystywane do realizacji celów i zadań ustawowych, objęte są tajemnicą skarbową. O bezwzględnym obowiązku zachowania tajemnicy skarbowej przez wszystkich pracowników pracujących z plikami JPK przypomniało Ministerstwo Finansów w piśmie DPPT1.8622.46.2017 z dnia 18 grudnia 2017 r.

Powyższe zalecenia Izba Administracji Skarbowej w Poznaniu przekazała do podległych urzędów pismem nr 3001-ICK.4022.203.2017.1 z dnia 20 grudnia 2017 r.

Ze względu na szeroki zakres informacji zawarty w aplikacji WRO-System oraz posiadane przez pracowników uprawnienia do poszczególnych jej modułów, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej zweryfikował zasadność odczytów (pobrań) wytypowanych do kontroli i ocenił pozytywnie wykorzystanie przez użytkowników WRO-Systemu danych, które zostały odzwierciedlone w zadaniach służbowych w ramach wykonywania pracy w konkretnych komórkach organizacyjnych.

Przeprowadzona kontrola miała za zadanie zweryfikować prawidłowość korzystania z nadanych pracownikowi uprawnień do aplikacji WRO-System za pomocą zapisów aktywności w logach systemu, które obligują użytkownika WRO-System do wskazania celu odczytu

(pobierania) danych z podaniem powiązanego numeru sprawy (lub numeru kontroli, numeru deklaracji ze zwrotem itp.) oraz zwiększyć świadomość konsekwencji odczytów i pobrań danych przez użytkownika bez wyraźnych podstaw ustawowych.

W przypadku zdiagnozowania nieprawidłowości należało:

- rozpoznać przyczynę, określić zakres i skutki nieprawidłowości w badanym temacie,
- wyjaśnić przyczynę, co winno prowadzić do uzyskania pełnej wiedzy o sprawie,
- zawnioskować o podjęcie działań adekwatnych do stwierdzonych nieprawidłowości i ich zakresu, co pozwoli w konsekwencji na ich wyeliminowanie.

Badaniem objęto następujące zagadnienia:

- I. Uregulowania wewnętrzne dotyczące kontrolowanego obszaru**
- II. Weryfikacja zasadności posiadanych przez pracowników uprawnień do aplikacji WRO-System, w szczególności kont nieaktywnych oraz aktywnych kont osób, które nie są już pracownikami urzędu**
- III. Weryfikacja wykorzystania przez użytkowników WRO-System danych do realizacji celów i zadań ustawowych**

Weryfikacji dokonano w oparciu o listę użytkowników aplikacji WRO-System kontrolowanej jednostki, wygenerowaną przez komórkę ICK w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu, uaktualnioną przez Naczelnika w odniesieniu do pracowników:

1. Działu Egzekucji Administracyjnej
2. Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich
3. Drugiego Referatu Spraw Wierzycielskich
4. Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających
  - 4.1 Weryfikacja prawidłowości wykorzystania danych z modułu STIR-Przepływy w Dziale Czynności Analitycznych i Sprawdzających
5. Działu Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej
6. Wieloosobowego Stanowiska Spraw Karnych Skarbowych
7. Działu Kontroli Podatkowej
8. Działu Podatków Dochodowych Podatku od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych
  - a) Referat Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług

IV. Prowadzone kontrole funkcjonalne w kontrolowanym zakresie i ich prawidłowość.

V. Aktualność i prawidłowość wystawiania upoważnień przez Naczelnika.

I. Uregulowania wewnętrzne dotyczące kontrolowanego obszaru

Regulaminy i wewnętrzne procedury w kontrolowanym zakresie

Zakres zadań komórek organizacyjnych, zasady organizacji pracy, zakres nadzoru sprawowanego przez Naczelnika i jego Zastępców zostały określone:

- Regulaminem organizacyjnym Urzędu Skarbowego Poznań - Wilda, stanowiącym załącznik nr 24 do zarządzenia nr 15/2017 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 9 marca 2017 r., w sprawie nadania regulaminów organizacyjnych urzędów skarbowym województwa wielkopolskiego,
- Regulaminem organizacyjnym Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 135/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 24 października 2019 r.

W zakresach czynności i regulaminie organizacyjnym Urzędu nie wprowadzono zmian w związku z wdrożeniem aplikacji WRO-System.

W strukturze Urzędu, komórkami organizacyjnymi realizującymi zadania przy wykorzystaniu aplikacji informatycznej WRO-System usprawniającej działania podejmowane przez Urząd na podstawie nadanych uprawnień jest:

- Dział Kontroli Podatkowej (SKP) w zakresie m.in. prowadzenia kontroli podatkowej,
- Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA), realizuje swoje zadania poprzez Referaty, którym przypisano specjalizacje, tj. Pierwszy Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA1), Drugi Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA2), Trzeci Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA3) oraz Czwarty Referat Czynności Analitycznych i Sprawdzających (SKA4) w zakresie m.in. typowania podmiotów do czynności sprawdzających, kontroli podatkowej i postępowań podatkowych oraz sporządzanie planów kontroli, badania zasadności zwrotu podatków, realizacji zadań związanych z transakcjami wewnątrzspółnotowymi,
- Dział Egzekucji Administracyjnej w zakresie m.in. poszukiwania majątku zobowiązanego w ramach prowadzonych postępowań egzekucyjnych i zabezpieczających,

- Dział Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej w zakresie m.in. prowadzenia analizy ryzyka podmiotów rejestrujących się, przyjmowania i weryfikowania składanych dokumentów,
- Dział Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych, który realizuje swoje zadania poprzez Referat Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług oraz Referat Podatków Majątkowych i Sektorowych w zakresie m.in. prowadzenia postępowań podatkowych, w tym w sprawach: wysokości nadpłaty, wysokości zwrotu podatku lub nadwyżki podatku naliczonego nad należnym do odliczenia w następnych okresach rozliczeniowych, wnioskowania o zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych,
- Pierwszy Referat Spraw Wierzycielskich w zakresie m.in. wykonywania czynności poprzedzających wszczęcie postępowania egzekucyjnego, poszukiwania majątku zobowiązanych oraz podejmowanie innych działań służących zabezpieczeniu i wykonaniu zobowiązań podatkowych w zakresie nienależącym do zadań innych komórek organizacyjnych,
- Drugiego Referatu Spraw Wierzycielskich w zakresie m.in. rozpatrywania wniosków podatników dotyczących odroczeń terminów prawa podatkowego, postępowań związanych z udzielaniem ulg oraz w przypadkach przenoszenia odpowiedzialności podatnika na osoby trzecie,
- Wieloosobowe Stanowisko Spraw Karnych Skarbowych w zakresie m.in. prowadzenia postępowań w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe,
- Naczelnik Urzędu Skarbowego, który sprawuje ogólny nadzór nad realizacją zadań przez wszystkie komórki organizacyjne oraz sprawuje służbowe zwierzchnictwo i nadzór nad pracą obsługujących go pracowników.

Zastępcy Naczelnika, współdziałają z Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w wykonywaniu zadań Urzędu Skarbowego oraz organizują współpracę nadzorowanych komórek organizacyjnych.

O bezwzględnym obowiązku zachowania tajemnicy skarbowej przez wszystkich pracowników pracujących z plikami JPK przypomniało Ministerstwo Finansów w piśmie DPPT1.8622.46.2017 z dnia 18.12.2017 r.

Powyższe zalecenia w ramach nadzoru przekazał dodatkowo Dział Kontroli Podatkowej i Kontroli Celno-Skarbowej pismem nr 3001-ICK.4022.203.2017.1 z dnia 21 grudnia 2017 r.

Należy zaznaczyć, że z pragmatyki służbowej wynika, że wszelkie dane winny być wykorzystywane do realizacji celów i zadań ustawowych.

II. Weryfikacja zasadności posiadanych przez pracowników uprawnień do aplikacji WRO-System, w szczególności kont nieaktywnych oraz aktywnych kont osób, które nie są już pracownikami urzędu

Wnioski o nadanie/modyfikację uprawnień podpisywane są przez Naczelnika urzędu i to na nim, jako wnioskodawcy, spoczywa obowiązek prawidłowego przyznawania uprawnień.

Dostęp do aplikacji WRO-System zapewniono 85 pracownikom Urzędu Skarbowego Poznań – Wilda, w tym: Naczelnikowi Urzędu Skarbowego, I Zastępcy Naczelnika i II Zastępcy Naczelnika. Pracownicy mają możliwość korzystania z poszczególnych modułów na podstawie przydzielonych dostępów, stosownie do zadań przypisanych pracownikowi.

W dniu 20 lutego 2020 r. zwrócono się z zapytaniem do Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda o weryfikację kont o statusie: NIEAKTYWNE, oraz kont osób, które nie są już pracownikami kontrolowanej jednostki, nie wykonują powierzonych zadań lub zmieniły się dane osobowe.

Naczelnik Urzędu w udzielonej odpowiedzi z dnia 25 lutego 2020 r. poinformował o zamknięciu istniejących kont w aplikacji WRO-System w związku z zakończeniem pracy w jednostce i przedłożył stosowne dokumenty, tj. (wniosek o zamknięcie istniejącego konta aplikacji WRO-System).

III. Weryfikacja wykorzystania przez użytkowników WRO-System danych do realizacji celów i zadań ustawowych

Weryfikacji dokonano w oparciu o listę użytkowników aplikacji WRO-System kontrolowanej jednostki, wygenerowaną przez komórkę ICK w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu, uaktualnioną przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań – Wilda w odniesieniu do pracowników:

1. Działu Egzekucji Administracyjnej

Dostęp do aplikacji WRO-System zapewniono 23 pracownikom Działu Egzekucji Administracyjnej na 26, w tym 2 osoby posiadające uprawnienia do aplikacji WRO-System, które zakończyły pracę w jednostce w lipcu 2019 r. i w październiku 2019 r.

W stosunku do 2 pracowników w trakcie trwania czynności kontrolnych DIAS w Poznaniu, tj. 20 lutego 2020 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego złożyła „wniosek o zamknięcie istniejącego konta aplikacji WRO-System”.

W Dziale Egzekucji Administracyjnej po weryfikacji uprawnień dostęp do aplikacji WRO-System posiada 21 spośród 26 zatrudnionych pracowników z aktywnym dostępem (tj. 81%). Pracownicy ww. komórki organizacyjnej posiadają uprawnienia do modułów: WIERZYTELNOŚCI (21 osób), STIR (4 osoby), STIR – Przepływy (2).

Wytypowano 5 pracowników.

Sprawdzeniu poddano 22 odczyty losowo wytypowanych NIP i zbadano ich związek z powierzonymi zadaniami służbowymi.

Pozyskiwane dane z aplikacji WRO-System przez pracowników Działu Egzekucji Administracyjnej pochodziły, w szczególności z modułu: WIERZYTELNOŚCI i STIR Kartoteki, które posłużyły do identyfikowania składników majątku zobowiązanego w związku z prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym, mogących stanowić potencjalnie przedmiot zajęcia egzekucyjnego bądź zabezpieczającego.

Każdy wytypowany do kontroli odczyt został odzwierciedlony w wykonywanych czynnościach służbowych wraz z podaniem powiązanego numeru systemowego w EGA-Poltax i okazaniem do kontroli dokumentów, m.in. tytułów wykonawczych.

Niemniej jednak pracownicy posiadający uprawnienia do korzystania z aplikacji WRO-System, w szczególności modułu STIR Przepływy (2 osoby) sporadycznie, bądź wcale nie korzystali z zasobów modułu, który ma charakter wspomagający - udostępnia dane o transakcjach finansowych oraz saldach na rachunkach, które umożliwiają m.in. zastosowanie skutecznego środka egzekucyjnego i bezpośrednio wpływają na efektywność egzekucji oraz likwidację zaległości podatkowych.

Z wyjaśnień Kierownika Działu Egzekucji, w odniesieniu do wykorzystania modułu STIR-Przepływy wynika, że 1 z 2 pracowników komórki SEE posiada uprawnienia do modułu jako osoba zastępująca pracownika SEE w tym zakresie. W pracy komórki egzekucyjnej podstawowym narzędziem do uzyskiwania danych z rachunków bankowych nadal pozostaje system OGNIVO, jednakże z uwagi na znaczny czas oczekiwania na odpowiedzi banku w sprawach pilnych oraz w sprawach „dużej wagi” wykorzystywany jest moduł STIR-Przepływy”.

Biorąc pod uwagę wyjaśnienia Kierownika komórki SEE w zakresie znikomego wykorzystania modułu STIR Przepływy należy zaznaczyć, że to Naczelnik Urzędu lub osoba wykonująca to zadanie w imieniu Naczelnika decyduje o dostępie do danych za pomocą podwójnej autoryzacji. Nie przedłożono w tym zakresie dokumentów, które potwierdzałyby, że Naczelnik lub osoba upoważniona odmówiła autoryzacji dostępu co miałooby wpływ na liczbę zarejestrowanych danych w module.

2. Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich

Dostęp do aplikacji WRO-System zapewniono 2 pracownikom Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich na 8 zatrudnionych, (tj. 25%). W obu przypadkach status konta: AKTYWNE.

Wytypowano 2 pracowników.

Pracownicy ww. komórki organizacyjnej posiadają uprawnienia do modułów: JPK (1 osoba), SKARBIEC (2 osoby), TRANSAKCJE (2 osoby), BISNODE (2 osoby).

Sprawdzeniu poddano 10 odczytów dokonanych przez pracowników posiadających dostęp do aplikacji WRO-System i zbadano ich związek z powierzonymi zadaniami służbowymi w okresie od 01.01.2019 r. do 30.06.2019 r.

W wytypowanym do kontroli okresie, pracownicy korzystali z zasobów modułu TRANSAKCJE.

Naczelnik Urzędu przedłożył w zakresie wytypowanych w raporcie odczytów, m.in. postanowienia w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego z systemu EGAPoltax, odnotowane w Bibliotece Akt i listę zaległości wraz z odsetkami na dzień 04.03.2020 r. z systemu Poltax2BPlus, które odzwierciedlają wykonywane czynności służbowe i wyjaśnił: „w przypadku umorzonych postępowań egzekucyjnych, ustalenie nowego źródła dochodu stanowi podstawę do ponownego wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Jeżeli wobec zobowiązanego nadal toczą się postępowania egzekucyjne, uzyskaną informację przekazuje się do komórki egzekucyjnej, bez ponownego wystawienia tytułów wykonawczych”.

Wywołane przez pracowników zdarzenia w aplikacji, tj. 21 w okresie od 1 stycznia 2019 r. – 30 czerwca 2019 r. zostały odzwierciedlone w powierzonych zadaniach służbowych.

3. Drugiego Referatu Spraw Wierzycielskich

Dostęp do aplikacji WRO-System zapewniono 2 pracownikom Drugiego Referatu Spraw Wierzycielskich na 7 zatrudnionych, (tj. 29%). W obu przypadkach status konta: AKTYWNE.

Wytypowano 2 pracowników komórki.

Pracownicy ww. komórki organizacyjnej posiadają uprawnienia do modułów: JPK (2 osoby), WRO-Skarbiec (2 osoby), ODROCZENIA (2 osoby), BISNODE (2 osoby).

W związku z nadanymi uprawnieniami w aplikacji WRO-System i niewidocznymi zdarzeniami w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. poproszono o wyjaśnienia.

Na okoliczność posiadanych uprawnień przez pracowników Drugiego Referatu Spraw Wierzycielskich i ich wykorzystania w powierzonych zadaniach służbowych ustosunkował się Naczelnik Urzędu, który poinformował, że: "podstawowym zadaniem realizowanym przez tę komórkę przy użyciu aplikacji WRO-System jest rejestrowanie decyzji o odroczeniu terminu do złożenia plików JPK. W okresie objętym kontrolą nie wydano żadnej decyzji odraczającej termin złożenia ww. plików, zatem moduł ODROCZENIA nie był w tym okresie wykorzystywany. Logowano się jedynie do systemu aby utrzymać aktywność konta na wypadek konieczności wprowadzenia decyzji o odroczeniu terminu do złożenia plików JPK.

Uprawnienia do pracy w modułach JPK, WRS i BIS zostały nadane na wypadek gdyby w toku prowadzonych w komórce postępowań m.in. w zakresie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, odpowiedzialności osób trzecich, nadawania decyzjom rygorów natychmiastowej wykonalności lub czynności poprzedzających ich wszczęcie zaszła konieczność pozyskania danych z systemu.

Powyższe moduły aplikacji nie były wykorzystywane ponieważ w prowadzonych przez referat postępowaniach nie zaszła w kontrolowanym okresie konieczność pozyskiwania informacji z tych modułów. Niezbędne dane pozyskiwano z innych funkcjonujących w urzędzie systemów. Jednakże z uwagi na szeroki zakres spraw objętych właściwością komórki oraz ich skomplikowany charakter zasadnym jest aby kierownik referatu oraz osoba zastępująca kierownika posiadali uprawnienia do pracy we wskazanych wyżej modułach".

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia w zakresie posiadanych a nie wykorzystywanych uprawnień do modułu JPK, WRS i BISNODE należy w pełni je wykorzystywać w czynnościach służbowych lub rozważyć odebranie uprawnień i ponowne ich nadanie w przypadku podjęcia zadań wymagających powzięcie danych z w/w modułów.

Należy zwrócić uwagę, że aplikacja WRO-System, stanowi cenne źródło wiedzy o podatnikach oraz ich kontrahentach, ułatwiając i skracając gromadzenie oraz weryfikację

materiału dowodowego. Rozproszone dotąd w różnych systemach dane zostały scalone dając kompleksową informację o podmiotach gospodarczych co może wpłynąć na efektywniejszą pracę komórki.

Ponadto, w celu monitorowania logowań i odczytów danych z poszczególnych modułów WRO-Systemu Kierownik komórki SEW-2 wykorzystywał opcję Statystyki z menu Mój Profil.

4. Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających

Dostęp do aplikacji WRO-System zapewniono 26 pracownikom Działu Czynności Analitycznych i Sprawdzających na 36 zatrudnionych, w tym w referatach: SKA1, SKA2, SKA3, SKA4, tj. (72,2%). Wszystkie osoby na dzień weryfikacji posiadające dostęp do aplikacji WRO-System mają status konta: AKTYWNE.

W ramach wykonywanych zadań służbowych pracownik komórki (SKA-4) w dniu 6 czerwca 2019 r., skorzystał z modułu STIR Egzekutor w celu sprawdzenia jego funkcjonalności, w związku z nadanym do niego uprawnieniem. Nie została założona sprawa, ani nie podejmowano innych działań. Pracownik, o którym mowa powyżej pełni w Urzędzie funkcję koordynatora do spraw JPK.

W wyniku analizy i weryfikacji przedstawionej dokumentacji z uwzględnieniem informacji Zastępcy Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda oraz Kierownika Działu SKA przedstawiono działania Działu SKA, uwzględniając specjalizacje referatów.

W komórce SKA-1 sprawdzeniu poddano 15 odczytów danych (dla numeru NIP), dokonanych przez 2 pracowników komórki SKA-1 i zbadano ich związek z powierzonymi zadaniami służbowymi.

W referacie SKA-1 weryfikowano otrzymywany z DA MF raport 3.2 identyfikujący podmioty, które deklarowały różne wartości wewnątrzspółnotowego nabycia towarów, wewnątrzspółnotowej dostawy towarów oraz wewnątrzspółnotowego świadczenia usług. Weryfikacji podlegały dane wykazane w JPK_VAT, deklaracjach VAT-UE oraz w bazie VIES. W przypadku potwierdzenia różnic prowadzone były czynności sprawdzające. Dane z aplikacji wykorzystywano w ramach wymiany informacji międzynarodowej (wnioski SCAC).

Każdy odczyt został odzwierciedlony w wykonywanych czynnościach służbowych wraz z podaniem powiązanego numeru sprawy i okazaniem do kontroli dokumentów, m.in. raportów 3.2 – weryfikacja VAT-UE wraz z zestawieniem podmiotów w stosunku, do których

przeprowadzane są czynności, zawiadomień dotyczących wykreślenia z rejestru jako podatnika VAT-UE na podstawie art. 97 ust. 15 oraz adnotacji na raportach.

W komórce SKA-3 sprawdzeniu poddano 21 odczytów danych (w postaci numeru NIP), dokonanych przez 4 pracowników i zbadano ich związek z powierzonymi zadaniami służbowymi.

W Referacie SKA3 aplikacja WRO - System w kontrolowanym okresie wykorzystywana była przy opracowywaniu materiałów, celem wytypowania do czynności sprawdzających lub kontroli podatkowej. Pracownicy wykorzystywali różne moduły w zależności od potrzeby zweryfikowania danych. Dokonując analizy podmiotu, analizowano jego kontrahentów, co wiąże się z koniecznością pobrania danych podmiotów powiązanych, aby ustalić na przykład łańcuch dostaw lub nabyć.

Podkreślenia wymaga fakt, że na terenie Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda działa wiele firm mających siedzibę w „biurach wirtualnych”. W związku z powyższym Urząd otrzymuje wiele informacji zewnętrznych o możliwych nieprawidłowościach w rozliczeniach takich podmiotów, co wymaga czasochłonnej i wnikliwej analizy.

Wszystkie odczyty zostały odzwierciedlone w wykonywanych czynnościach służbowych pracowników SKA3 wraz z podaniem powiązanego numeru sprawy. Na okoliczność wykorzystania danych z WRO-System przez pracowników SKA3 do wskazanych spraw przedłożono m.in:

- wydruk e-mail z US Wrocław Fabryczna do US Poznań-Wilda ze wskazaniem załączników dotyczących podatnika i kontrahenta, wydruk z WRO-System aktywności pracownika w zakresie weryfikacji podmiotu, pismo Naczelnika US Poznań-Wilda do Naczelnika US Wrocław-Fabryczna (BA156351/2019),
- informację sygnałną w związku z którą przeprowadzono czynności analityczne,
- notatki służbowe pracownika,
- udzielone odpowiedzi w sprawie podmiotów będących przedmiotem zapytań innych Organów,
- analizy podmiotu dla potrzeb planów kontroli ze wskazaniem źródła do kontroli dla podmiotu przyjętego do planu.

Ponadto korzystanie z modułu STIR Kartoteki przez kierownika komórki SKA3 miało miejsce w związku z przeprowadzaną przez pracownika weryfikacją zasadności zwrotu podatku

VAT (4 sprawy) oraz w związku z weryfikacją wniosku o kontrolę (2 sprawy). Przedstawiono dokument na okoliczność zatwierdzenia zwrotu .

W Referacie SKA-4 sprawdzeniu poddano 34 odczyty danych (w postaci numeru NIP), dokonanych przez 5 pracowników komórki SKA-4 i zbadano ich związek z powierzonymi zadaniami służbowymi.

W związku z nie przedłożeniem dokumentacji do 1 sprawy skorzystania z modułu SKARBIEC dla weryfikacji właściwości miejscowej, w dniu 24 kwietnia 2020r. wystąpiono do Zastępcy Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda z zapytaniem o dodatkowe informacje czy została sporządzona jakakolwiek dokumentacja na okoliczność skorzystania z modułu, czy zdarzenie to zostało odnotowane w dokumentacji sprawy lub w systemie informatycznym Urzędu. Jeżeli nie ma możliwości na dzień dzisiejszy odzwierciedlenia (dokumentem, zrzutem danych z systemu informatycznego) - wyjaśnienie pracownika do tej sprawy.

Dnia 28 kwietnia 2020 r. otrzymano odpowiedź Zastępcy Naczelnika „Z odpowiedzi uzyskanej od pracownika (*do 10.05.2020 świadczy pracę w sposób zdalny*) wynika, że z modułu SKARBIEC korzysta w wielu sytuacjach, w tym m.in. w celu weryfikacji właściwości miejscowej podczas weryfikacji i analizy pism w trakcie dekretowania poczty na pracowników lub analizy łańcuchów dostaw. Wskazany podmiot mógł wystąpić jako kontrahent w piśmie iz tego powodu był przeglądany w module SKARBIEC. Po znacznym upływie czasu nie ma możliwości wskazania wprost jakiego konkretnego pisma mogło to dotyczyć. W większości sytuacji logi wskazanego pracownika z modułu można powiązać z weryfikacją zwrotów VAT lub analizą danych z raportów. W przypadku weryfikacji podmiotów wymienianych w pismach lub będących kontrahentami podatników podlegających pod właściwość Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda (*często na dalszych etapach łańcucha dostaw*) nie ma możliwości jednoznacznego wskazania sprawy, której dotyczyła weryfikacja, z uwagi na bardzo dużą ilość spraw, których z oczywistych względów nie da się w każdym przypadku zapamiętać. Ponadto, nie wykonuje się wydruków z WRO-Systemu przy każdej weryfikacji, gdyż nie jest to uzasadnione”.

W Referacie SKA4 przede wszystkim dokonuje się badania zasadności zwrotu podatku VAT. Każdorazowo pracownicy zobowiązani są zgodnie z procedurą wewnętrzną Nr 4/2019 do weryfikacji podmiotu, który zadeklarował nadwyżkę podatku naliczonego nad należnym do zwrotu na rachunek. Z modułu SKARBIEC oraz Ocena Podatnika VAT należy wykonać wydruki, które dołączane są do Analizy Zasadności Zwrotu. Dokonując analizy podmiotu należy

również przeanalizować jego kontrahentów (w module TRANSAKCJE, ANALIZIER), co wiąże się z koniecznością pobrania danych podmiotów powiązanych, ponieważ tylko w ten sposób istnieje możliwość pełnego ustalenia np. łańcucha dostaw lub nabyć, a także stwierdzenia czy kontrahent rozliczył podatek należny od wystawionych faktur.

Uwzględniając przedstawioną dokumentację i wyjaśnienia złożone w toku kontroli stwierdzono, że badane odczyty znajdują odzwierciedlenie w wykonywanych czynnościach służbowych pracowników SKA4. Przedłożono do kontroli dokumenty, m.in. deklaracje VAT-7, wydruki z aplikacji WRO-System dotyczące aktywności pracownika w zakresie danej sprawy, Kartę Potwierdzeń Zwrotu, Analizę Zasadności Zwrotu, wydruk Oceny ryzyka podatnika VAT, wydruk Informacji o poziomie ryzyka SKORP (*Ocena Podatnika VAT*), adnotację z czynności służbowych. Przy czym do 33 z 34 spraw przedłożono dokument (dokumenty) adekwatnie do jej zakresu wraz z podaniem powiązanego numeru sprawy (tabela, pozycje od 1 do 18 i od 20 do 34), do 1 sprawy (pozycja 19 tabeli) udzielono wyjaśnień z określeniem celu odczytu.

W sytuacji, kiedy dokonano odczytu bez wskazania numeru sprawy i nie znajduje on odzwierciedlenia w dokumentach, nie można potwierdzić, iż dostęp do danych wykorzystywany był wyłącznie do realizacji celów i zadań ustawowych wskazanych w wyjaśnieniach.

4.1. Weryfikacja prawidłowości wykorzystania danych z modułu STIR-Przepływy w Dziale Czynności Analitycznych i Sprawdzających

Na podstawie raportu uzyskanego z aplikacji WRO-System, stwierdzono najliczniej nadane uprawnienia do modułu STIR Przepływy w Dziale SKA. Z 26 pracowników Działu posiadających uprawnienia do aplikacji WRO-System w kontrolowanym okresie, 4 pracowników, tj. Kierownik Działu SKA, Kierownik Referatu SKA3, i 2 pracowników referatu SKA3: posiadali uprawnienia do modułu STIR Przepływy. Na podstawie raportów pracowników o aktywności w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. w module STIR Przepływy stwierdzono, że:

- raport Kierownika Referatu SKA3, pracowników Referatu SKA3 zawierał brak odczytu danych,
- raport Kierownika Działu wykazał 59 pozycji dotyczących 3 wniosków (nr 856,8023,8304). Badaniem objęto 2 wnioski, tj. 67% (wniosek nr 856 i nr 8023) i wystąpiono do Naczelnika Urzędu o udzielenie informacji o weryfikowanych sprawach oraz o dołączenie niezbędnych

materiałów (ksero, zrzuty ekranu, inne) na okoliczność wykazania związku korzystania przez pracownika z modułu STIR Przepływy we wskazanych sprawach w związku z realizacją zadań służbowych.

Według danych raportu z 59 pozycji: 16 dotyczy korzystania z modułu STIR-Przepływy na podstawie wniosku 856 a 27 dotyczy korzystania z modułu STIR-Przepływy na podstawie wniosku 8023.

Analiza przesłanych informacji oraz skanu dokumentacji na okoliczność wykorzystania danych z WRO-System, moduł STIR Przepływy wskazuje, że pracownik Urzędu Skarbowego korzystał z danych z modułu w celach służbowych.

Wykorzystanie danych z modułu w obu przypadkach zostało właściwie udokumentowane i było uzasadnione realizowanym zakresem i jego zakresem (zapytanie z administracji zagranicznej o podmiot o podwyższonym ryzyku – wirtualny adres, weryfikacja i analiza podmiotu w związku z informacją innego Organu). W drugim przypadku pozyskane dane i wynik analizy przekazano do Wielkopolskiego Urzędu Celno - Skarbowego.

Sprawy udokumentowano:

- dokumentacja SCAC (wniosek administracji zagranicznej i odpowiedź US Poznań –Wilda),
- pismo Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego w Warszawie, Karta o wynikach analizy źródła do kontroli, Pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda do Naczelnika Wielkopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Poznaniu.

Ponadto w toku kontroli DIAS w Poznaniu przeprowadzono weryfikację zasadności pobrań plików JPK_VAT i ich wykorzystania dla zadań służbowych pracownika. Sprawdzenia dokonano dnia 12 marca 2020 r. w siedzibie Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda, poprzez logowanie się do systemów informatycznych Urzędu przez weryfikowanych pracowników, w obecności kierownika Działu SKA, Koordynatora kontroli i Kontrolującej. Weryfikowane pobrania plików JPK znajdują odzwierciedlenie w systemach informatycznych i były związane z realizacją zadań służbowych pracownika. Wykonano i przedłożono wydruki z systemu informatycznego Urzędu (e-ORUS).

5. Działu Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej

Dostęp do aplikacji WRO-System zapewniono 12 pracownikom Działu Identyfikacji i Rejestracji na 12 zatrudnionych, tj. 100%. We wszystkich przypadkach status konta: AKTYWNE.

W stosunku do 1 pracownika w trakcie trwania czynności kontrolnych Naczelnik Urzędu Skarbowego złożyła „wniosek o zamknięcie istniejącego konta aplikacji WRO-System”.

Wytypowano wszystkich pracowników posiadających aktywne konta, celem weryfikacji odczytów danych z aplikacji WRO-System.

Pracownicy ww. komórki organizacyjnej posiadają uprawnienia do modułów: STIR (11 osób), SKORP (11 osób).

Sprawdzeniu poddano odczyty pracowników, losowo wytypowanych numerów NIP i zbadano ich związek z powierzonymi zadaniami służbowymi.

Wytypowano 34 odczyty danych (w postaci numeru NIP) w różnych przedziałach czasowych w roku 2019.

Wszystkie odczyty dotyczące modułu SKORP były wykorzystywane do czynności służbowych w celu zakwalifikowania podatników rejestrujących się do VAT bądź VAT UE do określonej grupy ryzyka. Analizowanym podatnikom przydzielany był 1 z 3 poziomów ryzyka (akceptowalny, podwyższony, wysoki). Przedłożono na tą okoliczność dokumenty w postaci VAT-R wraz z podłączoną „Oceną ryzyka rejestracyjnego podmiotu”, które umożliwiły ustalenie związku odczytu z prowadzonymi analizami.

Uprawnienia do korzystania z aplikacji WRO-System, moduł STIR Kartoteki posiadało jedenastu pracowników, a ośmiu z nich korzystało z aplikacji w bieżącej pracy. Pozostali pracownicy zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Urzędu Skarbowego, wykonują zadania związane z przeprowadzaniem czynności sprawdzających dla podmiotów rejestrujących się do VAT i korzystają głównie z modułu SKORP. Posiadane przez nich uprawnienia do modułu STIR Kartoteki wynikają z powierzonych zadań przy obsłudze klienta w trakcie pełnienia dyżurów.

W zakresie korzystania z modułu STIR Kartoteki przez wytypowanych do kontroli pracowników Naczelnik złożył wyjaśnienia: „Rachunki bankowe dla podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT są ujawniane na tzw. białej liście podatników VAT (WL). W związku z przeprowadzaną rozmową telefoniczną z podatnikiem pracownicy komórki SKI weryfikowali, czy rachunek bankowy został dopisany do STIR, czy jest poprawny, czy nie

wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na nieujawnienie rachunku bankowego na ww. liście. W trakcie rozmowy następowało logowanie do STIR i weryfikacja rachunku”.

Na tę okoliczność nie przekazano notatek służbowych ze sporządzonych rozmów telefonicznych, nie odnotowano także w dostępnych narzędziach informatycznych urzędu.

Stosowana w urzędzie praktyka, w zakresie wykorzystywania modułu STIR Kartoteki bez podania powiązanego numeru sprawy, sporządzania notatek służbowych z rozmów telefonicznych lub odnotowywania informacji w dostępnych narzędziach informatycznych urzędu, nie zapewnia ochrony bezpieczeństwa informacji, zatem nie można potwierdzić, iż dostęp do danych wykorzystywany był wyłącznie do realizacji celów i zadań ustawowych wskazanych w wyjaśnieniach.

6. Wieloosobowego Stanowiska Spraw Karnych Skarbowych

Dostęp do aplikacji WRO-System zapewniono 2 pracownikom Wieloosobowego Stanowiska Spraw Karnych Skarbowych na 3 zatrudnionych w komórce, tj. 66%. W obu przypadkach status konta: AKTYWNE.

Wytypowano 2 pracowników, celem weryfikacji odczytów danych z aplikacji WRO-System.

Wieloosobowe Stanowisko Spraw Karnych Skarbowych, realizowało zadania przy wykorzystaniu aplikacji WRO-System. Pracownicy ww. komórki organizacyjnej posiadają uprawnienia do modułów: JPK (2 osoby), SKARBIEC (2 osoby), TRANSAKCJE (2 osoby), SKORP (2 osoby), OPV (1 osoba), RAPORTY (2 osoby), BISNODE (2osoby).

W komórce SKK sprawdzeniu poddano 11 odczytów danych (w postaci numeru NIP), dokonanych przez 2 pracowników komórki, i zbadano ich związek z powierzonymi zadaniami służbowymi.

Wieloosobowe Stanowisko Spraw Karnych Skarbowych, realizowało zadania przy wykorzystaniu aplikacji WRO-System.

Weryfikowane odczyty, były wykorzystywane dla celów służbowych pracownika, zgodnie z zakresem zadań komórki i uprawnień pracownika.

W dniu 13 marca 2020 r. Naczelnik wyjaśnił, że w ramach działań podejmowanych przez pracowników w komórce SKK, aplikację WRO-System wykorzystywano przede wszystkim do sprawdzenia, czy po otrzymaniu zawiadomienia karnego dot. nieprzekazania plików JPK_VAT, wymagane pliki zostały przekazane. Sprawdzane są również inne dane

o podmiotach, których dotyczy zawiadomienie oraz o ich kontrahentach w celu weryfikacji otrzymanego zawiadomienia karnego.

Dokonywane czynności z wykorzystaniem aplikacji WRO-System znalazły odzwierciedlenie w dokumentacji służbowej przedłożonej w toku kontroli, tj. Karta Informacyjna o ujawnieniu popełnienia czynu zabronionego z Kodeksu karnego skarbowego na okoliczność nie złożenia w ustawowym terminie Jednolitego Pliku Kontrolnego z danej czynności oraz odpowiednio w systemach informatycznych Urzędu dedykowanych komórce, co potwierdzają zapisy w systemie Ewidencja Spraw Karnych Skarbowych (ESKS), rejestr Ewidencja mandatów w sprawach o wykroczenia skarbowe (EMS).

Naczelnik wyjaśnił, że w 1 przypadku dokonywano sprawdzenia transakcji u kontrahenta bez sporządzenia wydruku co uniemożliwiło zidentyfikowanie sprawy.

W sytuacji, kiedy dokonano odczytu bez wskazania numeru sprawy i nie znajduje on odzwierciedlenia w dokumentach, nie można potwierdzić, iż dostęp do danych wykorzystywany był wyłącznie do realizacji celów i zadań ustawowych wskazanych w wyjaśnieniach.

7. Działu Kontroli Podatkowej

Dostęp do aplikacji WRO-System zapewniono 7 pracownikom Działu Kontroli Podatkowej na 8 zatrudnionych, tj. (87,5%).

Stwierdzono, że w kontrolowanym okresie żadnemu z pracowników Działu Kontroli Podatkowej Urzędu Skarbowego Poznań - Wilda nie nadano uprawnień do STIR i STP.

Ponadto, ustalono, że spośród osób posiadających dostęp do aplikacji WRO-System, 1 osoba zakończyła pracę w jednostce w lipcu 2019 r.

W stosunku do ww. pracownika, który zakończył pracę w Urzędzie, tj. (CBTH) w trakcie trwania czynności kontrolnych DIAS w Poznaniu, tj. 20 lutego 2020 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego złożyła „wniosek o zamknięcie istniejącego konta aplikacji WRO-System” do Departamentu Analiz Ministerstwa Finansów.

W dniu 2 marca 2020 r. zwrócono się z zapytaniem do Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda, w jakim celu dokonano wglądu w informacje z pozycji modułu: JPK, SKARBIEC, TRANSAKCJE, SKORRP, OCENA PODATNIKA VAT, BISNODE przez wytypowanych do kontroli pracowników i poproszono o przedłożenie dokumentów mających odzwierciedlenie w powierzonych zadaniach służbowych. Zwrócono się także o podanie numeru

sprawy lub innych danych, które umożliwiają identyfikację sprawy, w tym także nr systemowy z dostępnego narzędzia informatycznego, na przykład podsystem KONTROLA, tj. numer postępowania.

Dla wszystkich 7 pracowników posiadających aktywne konta, celem weryfikacji odczytów danych z aplikacji WRO-System wytypowano zdarzenia w okresie od 1 stycznia 2019 r. – 30 czerwca 2019 r.

Sprawdzeniu poddano 31 odczytów danych (dla numeru NIP), dokonanych przez 6 pracowników komórki SKP i zbadano ich związek z powierzonymi zadaniami służbowymi.

Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda, w zakresie weryfikacji wykorzystania przez użytkowników WRO-System danych do realizacji celów i zadań statutowych jednostki przekazał wyjaśnienia na okoliczność niskiej aktywności w aplikacji WRO-System pracownika SKP, w okresie wytypowanym do kontroli, tj. od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2019 r. Zdaniem Naczelnika wynika ona z prowadzenia, wszczętej w dniu 18 sierpnia 2016 r. bardzo skomplikowanej i czasochłonnej kontroli podatkowej w zakresie zasadności zwrotu podatku VAT za lipiec 2016 r. w wysokości 7914270 zł (*nr postępowania 4058*), w której w kontrolowanym okresie nie wystąpiła potrzeba użycia aplikacji WRO-System przez tego pracownika.

Ponadto, Naczelnik podkreślił, że "Aplikacja WRO-System w komórce kontroli jest wykorzystywana w bieżącej pracy, jednak nie przy każdej kontroli, ponieważ część z nich dotyczy okresów sprzed wprowadzenia JPK. Ponadto kontrole prowadzone są w co najmniej dwu osobowych zespołach, co przy podziale zadań może skutkować tym, że z aplikacji korzysta tylko jeden z pracowników. W związku z powyższym mogą wystąpić tam okresy w których aplikacja nie będzie wykorzystywana przez któregoś z pracowników".

Naczelnik wskazał, że aplikacja WRO-System w Dziale Kontroli Podatkowej jest wykorzystywana do realizacji zadań służbowych w ramach prowadzonych kontroli podatkowych oraz zleconych czynności sprawdzających, celem potwierdzenia prawidłowości i rzetelności zadeklarowanych transakcji. Pobrane pliki JPK są weryfikowane m.in. pod kątem:

- prawidłowości deklarowanych kwot kontrolowanego podmiotu,
- weryfikacji zadeklarowanych transakcji,
- ustalenia kontrahentów kontrolowanych podmiotów, w szczególności ich oceny,

- ustalenia podmiotów biorących udział w łańcuchu nabyć lub/i dostaw oraz analizy zadeklarowanych transakcji.

W toku kontroli DIAS dokonano analizy oraz weryfikacji informacji Naczelnika Urzędu oraz przedłożonej dokumentacji na okoliczność korzystania z aplikacji WRO-System.

Każdy odczyt znajduje odzwierciedlenie w wykonywanych czynnościach służbowych pracowników działu SKP. Do każdej weryfikowanej pozycji w zakresie aktywności w aplikacji WRO-System podano numer sprawy i okazano do kontroli dokumenty, m.in. kserokopie imiennych upoważnień do przeprowadzenia kontroli podatkowej, strony rejestru VAT ze sprawdzanym kontrahentem, notatki służbowe pracowników dot. korzystania z WRO-System, wydruki z WRO- System.

W wyniku weryfikacji badanych spraw stwierdzono, że korzystanie z WRO-System przez użytkowników – pracowników kontroli podatkowej odbywało się dla realizacji celów i zadań służbowych danego pracownika i zadań statutowych jednostki.

8. Działu Podatków Dochodowych Podatku od Towarów i Usług oraz Podatków Majątkowych i Sektorowych

a. Referat Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług

Dostęp do aplikacji WRO-System zapewniono 4 pracownikom, w tym Kierownikowi Działu na 20 zatrudnionych, tj. 20%. We wszystkich przypadkach status konta: AKTYWNE.

Wytypowano 3 pracowników i zbadano ich związek z powierzonymi zadaniami służbowymi.

Wszyscy wytypowani pracownicy ww. komórki organizacyjnej posiadają uprawnienia do modułów: JPK, SKARBIEC, TRANSAKCJE, OCENA PODATNIKA VAT, BISNODE.

Żaden z pracowników referatu w kontrolowanym okresie nie posiadał uprawnień do modułu STIR Przepływy i STIR Kartoteki.

Sprawdzeniu poddano 22 odczyty danych (dla numeru NIP).

Jak wskazał Naczelnik w wyjaśnieniach z dnia 13 marca.2020 r. aplikacja WRO-System wykorzystywana był m.in. „W zakresie czynności sprawdzających dotyczących zasadności zwrotu podatku VAT - w celu weryfikacji poprawności deklaracji - kontrola podatnika i kontrahentów podatnika. Zadanie to zostało zlecone pracownikom komórki SPV w trudnych sytuacjach kadrowych komórki SKA oraz pod koniec 2019 roku w związku z koniecznością

realizacji zwrotów VAT w 2019 roku, których terminy przypadały do połowy stycznia 2020 roku, z uwagi na plan wdrożenia systemu Poltax 2B Plus.

W zakresie wniosków o stwierdzenie nadpłaty w podatku VAT i jego zwrotu – sprawdzanie deklarowanych danych w pierwotnej deklaracji i jej korekcie, weryfikacja poprawności deklaracji tj. czy deklaracje z wykazanym zwrotem VAT są zgodne z JPK oraz poprawności odliczanych faktur kosztowych czy faktur sprzedaży.

W zakresie czynności analitycznych przed wszczęciem postępowania - weryfikacja deklarowanych danych w pierwotnej deklaracji i jej korekcie złożonej po zakończeniu kontroli podatkowej”.

Odczyty (pobrania), w tym pochodzące ze struktur JPK zostały odzwierciedlone w wykonywanych czynnościach służbowych wraz z podaniem powiązanego numeru sprawy i odzwierciedlone w aplikacji e-ORUS włącznie z okazaniem do kontroli dokumentów, m.in. notatki służbowe na okoliczność stwierdzenia nadpłaty w podatku od towarów i usług, postanowienia o wszczęciu postępowania podatkowego w sprawie rozliczeń z budżetem państwa z tytułu podatku od towarów i usług, protokoły z czynności sprawdzających w zakresie zasadności zwrotu VAT i inne, które wykazały związek z powierzonymi zadaniami służbowymi.

IV. Prowadzone kontrole funkcjonalne w kontrolowanym zakresie i ich prawidłowość

Zagadnienie – Weryfikacja wykorzystania przez użytkowników WRO-System danych do realizacji celów i zadań statutowych jednostki pośrednio zostało zawarte w priorytetach wskazanych przez kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu do kontroli funkcjonalnej na 2019 r. w urzędach skarbowych i urzędzie celno-skarbowym woj. wielkopolskiego poprzez tematy:

1. Prawidłowość wykorzystania plików JPK w zakresie prac komórek wierzycielskich, także w zakresie przeciwdziałania przedawnieniu zaległości podatkowych.
2. Zasadność pobierania i wykorzystania plików JPK w kontrolach podatkowych i kontrolach celno-skarbowych oraz w czynnościach sprawdzających.

W planie kontroli funkcjonalnej na 2019 r. Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda, podpisanym przez Naczelnika US w dniu 2 kwietnia 2019 r. w zakresie tematyki dot. wykorzystania aplikacji WRO-System, zaplanowano kontrole w obszarze objętym kontrolą, tj.:

1. Wykorzystanie JPK w czynnościach sprawdzających (weryfikacja wybranych losowo logowań w aplikacji WRO-System).

2. Wykorzystanie pobranych plików JPK w świetle wykonywanych zadań.
3. Prawdopodobieństwo wykorzystania JPK w zakresie prac komórek wierzycielskich, także w zakresie przeciwdziałania przedawnieniu zaległości.
4. Poszukiwanie majątku po zakończeniu postępowania egzekucyjnego, w tym wykorzystanie plików JPK.

W zakresie ww. tematów w wyniku kontroli funkcjonalnej nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto, przedłożono do kontroli „Plan Kontroli Wewnętrznej” na rok 2019 zatwierdzony przez Naczelnika US, w którym zaplanowano przeprowadzenie kontroli m.in. w obszarze objętym kontrolą, „Zasadność pobierania i wykorzystywania JPK w czynnościach sprawdzających”.

Na podstawie upoważnienia nr 3026-SWS.013.137.2019 z dnia 30 września 2018 r. Piotr Dębcki i Paweł Kaczmarek przeprowadzili kontrolę w okresie od 30 września 2019 r. do 30 listopada 2019 r. Badanie przeprowadzono w zakresie wykorzystania plików JPK w czynnościach sprawdzających w okresie od I-VI/2019 r. Ogólna ilość czynności sprawdzających z wykorzystaniem plików JPK zarejestrowanych w e-ORUS wynosiła 2260.

Kontrolą objęto 5 wybranych losowo pozycji. We wszystkich skontrolowanych przypadkach stwierdzono korzystanie przez pracowników z danych JPK VAT zawartych w aplikacji WRO-System. W wyniku dokonanej analizy przedłożonych zestawień i dokumentów nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dodatkowo na zlecenie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 31 maja 2018 r. nr 3001-ICK1.093.3.2019.5 przeprowadzono kontrolę funkcjonalną w zakresie „Zasadności pobierania z aplikacji WRO-System i wykorzystania w ramach czynności służbowych plików JPK_VAT przez pracowników”.

Zgodnie z zaleceniami DIAS wytypowano pracowników działu SKA. Na podstawie raportów z aplikacji WRO-System, dokonano weryfikacji losowo wybranych pozycji przypisanych do danego pracownika w zakresie modułu „ANALIZER pobranie pliku”. Nie stwierdzono nieprawidłowości – wszystkie pobrane pliki były wykorzystywane w związku z wykonywanymi zadaniami służbowymi, jako cel pobieranych plików JPK VAT wszyscy kontrolowani pracownicy wskazali :ANALIZA. Efektem analiz było wszczęcie czynności sprawdzających, w których wykorzystywano analizowane pliki. Kontrola funkcjonalna wykazała też, że zdarzały się przypadki kilku pobrań tego samego pliku w krótkich odstępach czasu, co było efektem braku zapisania na komputerze pierwotnie pobranego pliku.

Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda w dniu 28 czerwca 2019 r. pismem nr 3026-SKA1.093.2.2019 udzielił odpowiedzi i poinformował o efektach przeprowadzonej kontroli.

W ramach kontroli zarządczej co roku, zgodnie z przyjętym harmonogramem, odbywa się weryfikacja nadanych uprawnień, w szczególności do systemów informatycznych, w tym aplikacji WRO-System.

Ustalenia w zakresie kontroli funkcjonalnej.

Mając na uwadze stwierdzone w wyniku kontroli Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nieprawidłowości i uchybienia, należy zauważyć, że w zakresie badanego obszaru nie w pełni wykorzystano narzędzie jakim jest kontrola funkcjonalna.

1. Przeprowadzając kontrolę funkcjonalną nie zakwestionowano nieprawidłowości w zakresie aktywnych kont osób, które nie są już pracownikami Urzędu.

Stwierdzenie w toku kontroli funkcjonalnej nieprawidłowości pozwoliłoby na wcześniejsze jej wyeliminowanie.

Ponadto, Wydział Informatyki przypomniał o konieczności przeprowadzenia kontroli przez kierujących komórkami w zakresie m.in. przydzielania uprawnień do systemów informatycznych, pismem z dnia 28.10.2019 r. nr 3001-IIP.041.4.2019.

Z treści notatki służbowej z dnia 03.12.2019 r. sporządzonej na okoliczność dyspozycji Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda, wynika iż polecenie służbowe nie zostało w pełni wykonane przez komórki SEE, SKI.

Powyższe zostało także stwierdzone podczas trwania kontroli DIAS. Sytuacja ta dotyczy komórki SEE, SKP i SKI. Odpowiednie korekty dokonano podczas trwania kontroli DIAS.

V. Aktualność i prawidłowość wystawiania upoważnień przez Naczelnika.

Działając na podstawie upoważnienia Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 18 lutego 2020 r., nr 8/2020 do przeprowadzenia kontroli w zakresie: „Weryfikacji wykorzystania przez użytkowników WRO-System danych do realizacji celów i zadań statutowych jednostki” – kontrolujący w dniu 10 marca 2020 r. zwrócili się z prośbą o przedłożenie rejestrów pełnomocnictw i upoważnień.

Rejestry zostały przekazane w dniu 11 marca 2020 r. w formie elektronicznej przez Zastępcę Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda.

Z przekazanych rejestrów wytypowano pracowników, którzy podpisywali dokumenty przedłożone w toku kontroli.

W dniu 10 kwietnia 2020 r. przekazano kontrolującym skany upoważnień zarejestrowanych w rejestrze udzielonych upoważnień zaewidencjonowanych w systemie BIBLIOTEKA AKT w okresach od 11.05.2017 r. do 11.11.2019 r.

Powyższe upoważnienia utraciły moc w związku z nadaniem urzędowi nowego regulaminu Organizacyjnego stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 135/2019 DIAS w Poznaniu z dnia 24 października 2019 r.

Wobec powyższego Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda udzielił ww. pracownikom upoważnień zarejestrowanych w rejestrze udzielonych upoważnień zarejestrowanych w systemie BIBLIOTEKA AKT w okresie od 12.11.2019 r. do 11.03.2020 r.

W wyniku analizy udzielonych upoważnień oraz przedłożonych w toku kontroli dokumentów przez: pracownika SEE tj. tytuły wykonawcze w zakresie nadawania klauzuli o skierowania tytułu wykonawczego do egzekucji oraz pracownika SEW-1 w zakresie załatwiania spraw i podpisywania pism w zakresie tytułów wykonawczych, ich ewidencji oraz pism przekazujących tytuły i wnioski egzekucyjne do kwoty nie przekraczającej 1000 000 zł. stwierdzono, iż wszystkie osoby podpisujące przedłożone do kontroli dokumenty posiadały stosowne upoważnienie Naczelnika do wykonywania tego rodzaju czynności.

Także analiza udzielonych upoważnień oraz przedłożonych w toku kontroli dokumentów wykazała, że kierownik Działu SKA podpisując pismo w imieniu Naczelnika Urzędu do Naczelnika Urzędu Skarbowego Wrocław -Fabryczna (3026-SKA.4021.102.2019, BA 156351/2019) posiadała stosowne upoważnienie Naczelnika do tego rodzaju czynności.

(akta kontroli pozycja 4 str. 6-1525)

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego

Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Wilda pismem nr 3026-SWW.091.2.2020 z dnia 17 lipca 2020 r. wniósł zastrzeżenia do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.

Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu zaleca:

1. Weryfikować zasadność posiadanych przez pracowników uprawnień do aplikacji WRO-System, w szczególności o zwrócenie uwagi na konta nieaktywne, oraz na konta osób, które nie są już pracownikami urzędu, nie wykonują powierzonych zadań lub zmieniły się dane osobowe.
2. Podjąć działania mające na celu zapewnienie ochrony przetwarzanych informacji przed nieuprawnionym dostępem, poprzez monitoring dostępu do informacji zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych.
3. Dokonać analizy zdefiniowanego ryzyka i podjąć działania minimalizujące niepożądane zjawiska.
4. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu Skarbowego do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości

-

Pouczenie
<p>Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 224) i § 23 Zarządzenia nr 155/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego i Wielkopolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Poznaniu, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a oceny i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym są ostateczne.</p>
Termin złożenia informacji
<p>W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.</p>
PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
<p>..... Pieczeń i podpis Dyrektora Izby Administracji Skarbowej</p>

Otrzymują:

1. Adresat – elektronicznie,
2. aa.

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną:

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski,
2. Z-ca DIAS – Sławomir Groch,
3. Z-ca DIAS – Karol Różycki,
4. Z-ca DIAS – Dariusz Zujko,
5. Dział Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej (IOR),
6. Wydział Kontroli Podatkowej i Kontroli Celno-Skarbowej oraz Zarządzania Ryzykiem (ICK),
7. Dział Wsparcia Zarządzania (IZZ).